

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
7 Пж 2684/23
10.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Ђурице, као председника већа, судије Слободанке Виденовић и судије Тијане Поповић, као чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца ГРАЂЕВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ ДОО ПЕМИР КИКИНДА, ул. Браће Богарошки бр. 139, МБ 08286086, кога заступа Драган Тодоровић, адвокат из ..., против туженог 1. R LAB PHARM ДОО Кикинда, Улица краља Петра Првог број 67, МБ 20538643, кога заступа Милош Милошевић, адвокат из и 2. NS PHARM ДОО Нови Сад, Ветерник, ул. Драгослава Срејовића број 60-62, МБ 08656886, кога заступа Игор Оберман, адвокат из, ради утврђења ништавости, вредност спора 20.000.000,00 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Зрењанину П 95/22 од 25.01.2023. године, на седници већа одржаној дана 10.07.2023. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужиоца као неоснована и пресуда Привредног суда у Зрењанину П 95/22 од 25.01.2023. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Побијаном пресудом Привредног суда у Зрењанину одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав уговор о намирењу дуга закључен између R LAB PHARM ДОО Кикинда са једне стране и NS PHARM ДОО Нови Сад, Ветерник са друге стране потврђен од јавног бележника АА у дана 07.06.2021. године, под бројем ОПУ 918-2021. Одбијен је предлог тужиоца за одређивање привремене мере забраном туженима да отуђе и оптерете некретнине израђене на парцели број 2510, уписане у лист непокретности бр. 3047 КО Кикинда и то породична стамбена зграда у Улици краља Петра I, бр. 67, површине 319 м², породична стамбена зграда у Улици краља Петра I бр. 67/1, површине 94 м², земљиште уз зграду површине 500 м², њива прве класе површине 178 м², земљиште под зградом површине 319 м², земљиште под зградом површине 94 м², уз обавезу тужених да трпе подношење захтева за упис забележбе у РГЗ Катастар непокретности Кикинда. Обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка и то првотуженом износ од 366.800,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности па до исплате, а друготуженом износ од 366.800,00 динара са каматом од дана извршности па до исплате.

Благовременом жалбом тужилац побија пресуду због битних повреда одредби парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене

материјалног права па у смислу образложених жалбених навода предлаже да се одлука преиначи и усвоји тужбени захтев, евентуално да се укине и врати првостепеном суду на поновни поступак.

Првотужени је поднео одговор на жалбу којим оспорава основаност жалбених разлога и тачност жалбених навода па у смислу навода одговора на жалбу предлаже да се жалба као неоснована одбије.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у границама одређеним одредбом члана 386. Закона о парничном поступку Привредни апелациони суд налази да жалба није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене апсолутно битне повреде из одредбе члана 374. став 2. Закона о парничном поступку на које овај суд пази по службеној дужности. Насупрот жалбеним наводима жалиоца побијана пресуда није захваћена ни апсолутно битном повредом из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју се жалбом неосновано указује. Изрека је јасна, у сагласности са датим разлозима, а првостепени суд је дао јасно и стању у списима сагласно образложење за своју одлуку. Дакле, одлука нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према чињеничном стању које је правилно и потпуно утврђено од стране првостепеног суда, у парничном поступку по тужби овде друготуженог NS PHARM ДОО из Новог Сада (као тужиоца), против овде првотуженог ДОО R LAB PHARM Кикинда (тамо туженог), као правног следбеника HERMES PLUS FARM из Кикинде, Привредни суд у Зрењанину донео је првостепену пресуду П 124/12 од 23.05.2017. године којом је, између осталог, утврђено да пренос власништва на некретнинама извршен повећањем оснивачког улога MVS PHARMACY ДОО Кикинда у предузећу ДОО HERMES PLUS FARM Кикинда (чији је правни следбеник ДОО R LAB PHARM Кикинда) на основу одлуке MVS PHARMACY ДОО Кикинда од 28.05.2009. године, нема правно дејство према тужиоцу у обиму потребним за намирење његовог потраживања према непарничару MVS PHARMACY ДОО Кикинда у укупном износу од 14.547.786,26 динара са законском затезном каматом почев од 26.02.2015. године па до исплате. Обавезан је тамо тужени, овде првотужени ДОО R LAB PHARM Кикинда, да призна и трпи да NS PHARM ДОО из Новог Сада наведено потраживање може намирити продајом непокретности које су биле предмет наведеног преноса одлуком о повећању оснивачког улога и то: породичне стамбене зграде у Улици краља Петра I бр. 67 површине 329 м² и породичне стамбене зграде у Улици краља Петра I бр. 67/1 површине 92 м², земљишта уз зграду површине 500 м² и њиве прве класе површине 172 м², све некретнине уписане и саграђене на катастарској парцели бр. 2510 и уписане у лн. 3047 КО Кикинда, под претњом извршења. Пресуда је постала правноснажна 24.09.2020. године доношењем одлуке Врховног касационог суда Прев 461/18 од 24.09.2020. године, којом је усвојена ревизија, преиначена пресуда Привредног апелационог суда Пж 5030/17 од 30.05.2019. године тако што је жалба туженог одбијена као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Зрењанину П 124/12 од 31.05.2017. године. Обавезан је тужени ДОО R LAB PHARM Кикинда да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 877.738,00 динара.

Након тога, друготужени је туженом првог реда послао опомену од 18.03.2021. године којом га је позвао да изврши обавезу из пресуде Привредног суда у Зрењанину П 124/12 од 31.05.2017. године. Извештајем о процени вредности непокретности, сачињеним од стране сталног судског вештака за економско финансијску област и лиценцираног проценитеља непокретности ББ из ... од 10.05.2021. године, утврђено је да укупно процењена тржишна вредност непокретности у односу на које је овде првотужени био дужан да трпи намирење, износи 197.000,00 ЕУР или 23.163.083,00

динара на дан сачињене процене. Након тога тужени првог реда као дужник и тужени другог реда, као поверилац, закључили су уговор о намирењу дуга оверен код јавног бележника АА из под бројем УОП-И: 1930-2022 од 18.07.2022. године. Уговором је констатовано да је у складу са пресудом Привредног суда у Зрењанину П 124/12 од 31.05.2017. године и пресудом Врховног касационог суда Прев 461/19 од 24.09.2020. године, R LAB PHARM ДОО из Кикинде, дужан трпети да NS PHARM ДОО Нови Сада своје потраживање може намирити продајом свих непокретности које се налазе у Кикинди, у Улици краља Петра I бр. 67 на парцели 2510 уписано у лист непокретности бр. 3047 КО Кикинда, да потраживање овде друготуженог према овде првотуженом износи 14.547.786,23 динара са законском затезном каматом од 26.02.2015. године па до исплате, да трошкови спора пред Привредним судом у Зрењанину износе 877.738,00 динара, а трошкови ревизијског поступка пред Врховним касационим судом 802.360,00 динара, да је извршена процена вредности непокретности од стране судског вештака и овлашћеног проценитеља на износ од 23.163.083,00 динара, да укупан дуг до дана закључења уговора по основу главног дуга и трошкова поступка износи 16.227.914,26 динара а законска затезна камата на дан закључења уговора износи 10.235.359,89 динара, те да стога тужени првог реда на туженог другог реда, као повериоца, преноси право својине на предметним непокретностима ради намирења дуга у износу од 26.463.274,15 динара, те да се сматра намиреним у висини од 23.163.083,00 динара.

Такође је утврђено да је и тужилац водио парнични поступак против туженог првог реда под бројем П 53/14, такође пред Привредним судом у Зрењанину, у коме је дана 29.03.2017. године донета пресуда П 53/14 којом је одбијен тужбени захтев да се утврди да одлука о повећању основног улога MVS PHARMACY ДОО Кикинда од 28.05.2009. године и одлука о повећању оснивачког улога од 29.06.2009. године као и Уговор о преносу удела закључен 17.12.2009. године између MVS PHARMACY ДОО и ВВ из, на основу којих су исте непокретности (изграђене на парцели бр. 2510 а уписане у лист непокретности бр. 3047), заједно са земљиштем унете као оснивачки удео у правно лице HERMES PLUS FARM ДОО из Кикинде, а потом удео у том лицу пренет на ВВ, не производи правно дејство према тужиоцу у делу којим је потребно ради намирења потраживања од 2.193.705,77 динара са законском затезном каматом које потиче из пресуде Трговинског суда у Зрењанину П 223/07 од 30.04.2009. године. Одбијен је и евентуални тужбени захтев којим је тражено да се тужени HERMES PLUS FARM као правни следбеник и сукцесор имовине MVS PHARMACY ДОО Кикинда обавезе да исплати тужиоцу дуг по пресуди Трговинског суда у Зрењанину П 223/07 од 30.04.2009. године. Пресудом Привредног апелационог суда 2 Пж 3839/17 од 25.10.2018. године делимично је одбијена жалба тужиоца и пресуда Привредног суда у Зрењанину П 53/14 од 21.03.2013. године потврђена у ставу првом а преиначена је у погледу евентуалног тужбеног захтева тако да је обавезан овде првотужени, као правних следбеник и сукцесор имовине MVS PHARMACY ДОО Кикинда, да исплати тужиоцу дуг по пресуди Трговинског суда у Зрењанину П 223/07 од 30.04.2009. године. Врховни касациони суд донео је решење Прев 499/19 од 04.06.2020. године којим је усвојио ревизију туженог и укинуо пресуду Привредног апелационог суда Пж 3839/17 од 25.10.2018. године у погледу одлуке о евентуалном тужбеном захтеву и вратио предмет истом суду на поновно одлучивање. Након тога Привредни апелациони суд је донео пресуду Пж 2198/21 од 14.10.2021. године којом је одбијена као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Привредног суда у Зрењанину П 53/14 од 29.03.2017. године у делу којим је одбијен и евентуални тужбени захтев, али је решењем Врховног касационог суда Прев 194/22 од 10.03.2022. године и ова одлука Привредног апелационог суда укинута. Одлуком Привредног апелационог суда 3 Пж 4014/22 од 25.05.2022. године преиначена је пресуда Привредног суда у Зрењанину П

53/14 од 29.03.2017. године и обавезан тужени HERMES PLUS FARM ДОО из Кикинде да исплати тужиоцу износ од 2.193.705,77 динара са законском затезном каматом од 19.12.2006. године на износе и периоде ближе наведене у тој одлуци. Против ове одлуке тужени је уложио ревизију дана 14.07.2022. године о којој није одлучено.

Утврђено је и да су тужилац и тужени првог реда, након доношења одлуке Привредног апелационог суда Пж 3839/17 од 25.10.2018. године, сачинили споразум о начину измирења обавеза по правноснажној пресуди, којим је одређено да ће у циљу спровођења наплате у мери која је нужна ради испуњења обавезе по извршној исправи тужилац, као извршни поверилац, покренути поступак извршења у ком ће захтевати извршење само на непокретностима (и то стамбено пословном објекту извршног дужника и земљишту на ком се објекат налази и то стамбеној згради у Кикинди, краља Петра I бр. 67 означеној као зграда бр. 1, габарита 329 м² и згради број 2, габарита 92 м² обе изграђена на парцели 2510 укупне површине 10 ари и 93 м², а све уписано у листу непокретности 3047 КО Кикинда), да ће уједно захтевати одлагање спровођења извршења у трајању од 5 месеци како би се обавеза добровољно намирила или пронашао купац који би непокретност купио по тржишној цени. Споразумом је одређено да ће овде тужени првог реда користити дозвољена правна средства против правноснажне пресуде али искључиво како би одржао право да од државе захтева накнаду свих видова штете укључујући и губитак права на дом. У случају да докаже да је у поступку доношења наведене пресуде дошло до повреде било каквог права зајамченог Уставом Републике Србије и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, те уколико поводом правних лекова дође до укидања правноснажне одлуке, првотужени се одриче будућег потраживања које би се састојало од права да од тужиоца захтева повраћај износа који у складу са споразумом буде наплаћен. Тужилац је против првотуженог водио извршни поступак под бројем Ии 13/19 код Јавног извршитеља ГГ из ..., у ком поступку је извршена процена вредности предметних непокретности у износу од 19.962.316,22 динара али је поступак извршења обустављен и укинута су све спроведене извршне радње. Тужилац је поново, као извршни поверилац, поднео против туженог првог реда као извршног дужника предлог за извршење на основу пресуде Привредног суда у Зрењанину П 53/14 од 29.03.2017. године преиначене пресудом Привредног апелационог суда бр. Пж 4014/22 од 25.05.2022. године и то дана 11.08.2022. године. У наведеном извршном поступку Привредни суд у Зрењанину донео је решење о извршењу Ии 62/22 од 12.08.2022. године.

Најзад утврђено је да је рачун туженог првог реда у непрекидној блокади почев од 18.05.2021. године ради принудне наплате судске таксе у износу од 483.508,50 динара.

Тужилац тражи да се утврди да је ништав уговор о намирењу дуга сачињен између тужених дана 18.07.2022. године. Одлучујући о истом, полазећи од одредби члана 5. став 1. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица као и одредбе члана 103. став 1. Закона о облигационим односима, првостепени суд доноси побијану пресуду.

Првостепени суд образлаже да је тачно да су у време закључења уговора о намирењу дуга од 18.07.2022. године рачуни туженог првог реда били у блокади али да уговор није ништав јер његовим закључењем није дошло до измирења новчане обавезе уговарањем промене поверилаца односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.) пребијањем (компензација) и на други начин у складу са законом, већ је да новчана обавеза туженог првог реда према туженом другог реда извршена управо онако како је одређено правноснажном пресудом Привредног суда у Зрењанину П 1240/12 од

23.05.2017. године. Првостепени суд додаје да тужилац нити је оспорио висину дуга туженог првог реда према туженом другом реда, нити је оспорио извршену процену вредности непокретности које су пренете у својину. Наведеним извештајем, како се даље образлаже, утврђена је вредност непокретности у износу од 23.163.083,00 динара, а висина дуга је износила преко 26.000.000,00 динара што значи да је превазилазила вредност непокретности. Даље, првостепени суд образлаже да уговор није ништав ни из разлога што је претходно закључен споразум од 21.12.2018. године, будући да је исти закључен ради наплате потраживања утврђеног пресудом Привредног апелационог суда Пж 3839/17 од 25.10.2018. године а наведена одлука је укинута одлуком Врховног касационог суда.

Стога је тужбени захтев одбијен. Како је одбијен тужбени захтев првостепени суд је нашао да тужилац није учинио вероватним услове за одређивање привремене мере.

Одлука првостепеног суда је правилна.

Одредбом члана 5. став 1. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица („Сл. гласник РС“ бр. 68/15) прописано је да правна лица и предузетници могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене поверилаца односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), пребијањем (компензација) и на други начин у складу са законом, док је у ставу 2. предвиђено да правна лица и предузетници не могу измиривати међусобне новчане обавезе на начин из става 1. овог члана уколико су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, осим ако другачије није утврђено законом којим се уређује порески поступак.

Одредбом члана 103. став 1. Закона о облигационим односима предвиђено је да је ништав уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима, осим ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго.

Правило првостепени суд закључује да побијани уговор није супротан одредби члана 5. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица будући да наведена одредба прописује забрану да се новчане обавезе намирују уговарањем промене поверилаца односно дужника или пребијањем, уколико су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани. Ово стога што првотужени није ни имао обавезу плаћања према друготуженом већ је, по усвојеном захтеву паулијанске тужбе, имао обавезу да трпи намирење на непокретностима које су му пренете у власништво. Дакле, његова обавеза није била новчана већ је била неновчана. Закључени уговор није супротан принудним прописима будући да је намирење друготуженог на имовини првотуженог, њеним преносом у власништво повериоцу, првотужени трпео у складу са извршном исправом.

Обавезу из извршне исправе, а да трпи намирење, првотужени је могао извршити добровољно, што се свакако може сматрати добром пословном праксом. Добровољно испуњење обавезе из извршне исправе треба да буде правило. Уосталом на тај начин избегавају се трошкови принуде. Са друге стране и да се обавеза по усвојеном захтеву паулијанске тужбе и правноснажне пресуде не изврши добровољно, друготужени би имао могућност да непокретности прода и да се у том поступку намирује из остварене купопродајне цене или да се у том поступку намири преузимањем непокретности у складу са одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу. Управо то су разлози који побијани уговор не чине ништавим.

Притом, правилно констатује првостепени суд да је процењена вредност непокретности била знатно мања од утврђене висине потраживања и да се у току поступка нису оспоравале.

Дакле, погрешно је позивање тужиоца на одредбу члана 5. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица јер се уопште није радило о новчаном потраживању као што је погрешно позивање на то да је своју обавезу тужилац могао да оствари искључиво принудним путем у складу са одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу.

Нису од утицаја наводи жалбе да је уговор ништав зато што је тужени првог реда довео и држао у заблуди тужиоца закључењем споразума. Ово стога што позивање на мане воља другог споразума није релевантно.

На мане воља могу се позивати уговорне стране, а тужилац није уговорна страна у побијаном уговору.

Најзад, постојање мана воља не води ништавости уговора већ се такви уговори поништавају у законом прописаним роковима.

Све напред наведено чини одлуку правилном, а жалбене наводе неоснованим.

Правилна је одлука о трошковима поступка донета правилном применом АТ и ТТ.

Имајући у виду наведено одлучено је као у изреци.

Првотуженом нису досуђени трошкови састава одговора на жалбу будући да исти нису били потребни за вођење парнице у смислу одредбе члана 153. Закона о парничном поступку. Тужиоцу трошкови не припадају будући да у жалбеном поступку није успео.

ТЂ/СС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Татјана Ђурица с.р.

За тачност отправка